

POSTANOWIENIE

18 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 18 marca 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa C.T.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prokuraturze Rejonowej w P.

o ustalenie,

na skutek wystąpienia przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku

postanowieniem z 18 stycznia 2024 r., I ACa 234/20,

celem rozpoznania wniosków i żądań wyłączenia sędziów Sądu Apelacyjnego w

Gdańsku od rozpoznania sprawy,

1. oddala żądanie SSA F. S. w zakresie wyłączenia go od rozpoznania żądania SSA A. F. wyłączenie od rozpoznania sprawy,

2. w pozostałym zakresie żądanie SSA F. S. pozostawia w aktach sprawy bez żadnych dalszych czynności,

3. pozostałe wnioski powoda i żądania sędziów wyłączenia od rozpoznania sprawy przekazuje do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Gdańsku.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Gdańsku, powołując się na art. 52 § 1 *in fine* k.p.c., przedstawił Sądowi Najwyższemu akta sprawy z powództwa C.T. przeciwko Skarbowi Państwa-Prokuraturze Rejonowej w P., wskazując, że wszyscy sędziowie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku złożyli żądania wyłączenia od rozpoznania sprawy.

Uprzednio postanowieniem z 1 czerwca 2022 r., III CO 407/22, Sąd Najwyższy przekazał Sądowi Apelacyjnemu w Gdańsku żądania wyłączenia złożone przez sędziów tegoż Sądu. W uzasadnieniu Sąd Najwyższy uznał, że nie została zrealizowana przesłanka w postaci niemożliwości orzekania przez wszystkich sędziów Sądu Apelacyjnego. Wniosek ten wynikał z przyjęcia niedopuszczalności żądania wyłączenia przez sędziego, który nie został wyznaczony do rozpoznania sprawy, natomiast sędziowie składali wnioski, mimo że sprawa nie została im przydzielona do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Apelacyjny w Gdańsku nie zastosował się w pełni do wskazówek wynikających ze wskazanego postanowienia Sądu Najwyższego. Po zwrocie akt, zarządzeniem z 10 października 2022 r. (k. 560) nakazano wylosowanie składu orzekającego do rozpoznania wniosku powoda o wyłączenia sprawozdawcy w niniejszej sprawie – SSA D. M., co było prawidłowym wykonaniem tego postanowienia. Wylosowany sędzia SA P. B. złożył jednak żądanie wyłączenia go od rozpoznania sprawy w całości, a nie jedynie wyłączenia od rozpoznania wniosku o wyłączenie SSA D. M.. Żądanie w szerszym zakresie było niedopuszczalne, gdyż SSA P. B. nie został wyznaczony do rozpoznania sprawy jako całości, a w składzie orzekającym pozostawała wyłącznie SSA D. M.. Żądanie SSA P. B. mogło odnosić się jedynie do wyłączenia go od rozpoznania wniosku o wyłączenie SSA D. M. i w takim zakresie do rozpoznania żądania SSA P. B. powinien być wylosowany kolejny sędzia. Zgodnie z zarządzeniem z 7 listopada 2022 r. (k. 563) kolejne losowanie miało jednak wyłonić sędziego do rozpoznania żądań SSA D. M. i SSA P. B. oraz do rozpoznania sprawy. Zarządzenia tego nie można uznać za prawidłowe,

gdyż wobec nierozpoznania żądań wyłączenia sędzią właściwym do rozpoznania sprawy w całości była nadal SSA D. M., a sędzią właściwym do rozpoznania żądania/wniosku o wyłączenie SSA D. M. był SSA P. B. i losowanie nowego składu w tym zakresie było bezprzedmiotowe. Wskazany schemat postępowania powtarzał się, a kolejni sędziowie składali żądania wyłączenia od rozpoznania sprawy w całości, mimo że nie byli wyznaczeni do jej rozpoznania. Ostatnim sędzią, który złożył żądanie wyłączenia był SSA F. S., który również zażądał wyłączenia od rozpoznania sprawy w całości, mimo że nie został wyznaczony do jej rozpoznania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uznał, że żądanie SSA F. S. jest dopuszczalne jedynie w zakresie, w jakim odnosiło się do żądania wyłączenia jego bezpośredniego poprzednika, tj. SSA A. F.. W tym zakresie Sąd Najwyższy ocenił je merytorycznie, uznając, że nie zachodzą podstawy wyłączenia. Trudno sobie wyobrazić, by okoliczność, że SSA F. S. zna osobiście SSA T. K., pozwanej przez powoda w innej sprawie, mogła w jakikolwiek sposób wpływać na bezstronność SSA F. S. przy orzekaniu co do wyłączenia SSA A. F., który zresztą też nie został wyznaczony do orzekania o prawach powoda, a jedynie o żądaniu wyłączenia poprzedzającego go sędziego. Z tego powodu orzeczono, jak w punkcie 1 postanowienia.

W pozostałym zakresie żądanie SSA F. S. było niedopuszczalne, gdyż nie sposób uznać, aby skutecznie przydzielono mu do rozpoznania sprawę jako całość (sprawozdawcą pozostaje w niej nadal SSA D. M., co do której wniosek o wyłączenie nie został rozpoznany) ani wnioski o wyłączenie poprzednich sędziów. W tej mierze Sąd Najwyższy przyjął, że właściwe jest pozostawienie wniosku o wyłączenie bez żadnych dalszych czynności, o czym orzekł w punkcie 2 postanowienia na podstawie art. 53¹ § 2 w zw. z art. 53¹ § 1 pkt 3 k.p.c. *per analogiam*.

Mając na uwadze treść punktów 1 i 2 postanowienia, nie można uznać, że pozostałe żądania wyłączenia sędziów Sądu Apelacyjnego w Gdańsku nie mogą zostać rozpoznane przez innych sędziów tego Sądu, zwłaszcza jeżeli zważyć, że dopuszczalny zakres tych wniosków jest w rzeczywistości węższy niż wynikałoby to z ich sformułowania. W związku z tym żądania te należało na podstawie art. 200

§ 1⁴ w zw. z art. 52 § 1 k.p.c., przekazać Sądowi Apelacyjnemu w Gdańsku jako sądowi właściwemu, o czym orzeczono w punkcie 3 postanowienia.

(E.M.)

(r.g.)